

ג.פ. יזנקה:הערה לנוצב הכללי נוס. אחד:הכפר

מתוך "רומן-מולדת גיאומטרי"

הכפר שוכן בתוך אגן.

הרים סביב לו.

שוליה הצללית של רכסה ההרים בצפון הכפר צורה לו של ארבע עקומות. הנושקות זו את זו:

עקומת-סינוס, עקומת-קוסינוס ועקומת-סינוס-קוסינוס המוסחות, כל אחת, בשלושת-רבעי מופע.

רכסה ההרים בדרומו של הכפר הוא שרשרת משוננת של הרי סיד, שאת מיתאר צלליתה תוכל לדמות לתרשים של מעגל-כוח הנפסק שוב ושוב.

רכסה ההרים במזרח-הכפר הוא מסוג קדם-הרים.

הנזח ביותר הוא להגיע אל הכפר מן המזרח, לפי שהמעברים מעל להרים נעדרים צוקים תלולים.

הדרכים הבאות מן המזרח אל הכפר מטופחות, מסומנות, משולטות ומסומלות, יש רק מעט סלעי-אבן החוסמים את הדרך, ובאופן יחסי-מעט מהמורות.

בכל מאה מטרים ניצבים בשוליה-הדרך לוחות; על הלוחות אפשר לקרוא הוראה זו:

במקרה של שכבת-שלג ושל זיגוג-קרח מותר להתהלך

בפארקים רק בשבילים הזרויים חול

החלקת-לולאות וגלישה והחלקה אסורות

יש שלטי-אזהרה דו"חות-מצב-הדרכים:

דרך זו אינה מתנקית במצב של שלגים

ובמצב של קרח ממעיד אינה נזרית

השימוש בה הוא איפוא

על אחריות המשתמש

הדרכים מן המזרח אל הכפר מתוחמות על-ידי גדרות-מרעה, המצמיחות ירוקת. כשאתה מהלך מן הכפר מזרחה, גדרות-המרעה מפסיקות שוב ושוב את הנוף.

הן מהוות מלבנים, המחלקים את שדות-המרעה.

טוב שהדרכים מתוחמות על-ידי גדרות, לפי שהשוורים, המטילים אל הארץ את צבעיה-הסוואה שלהם בדמות כתמים חומים, מתקשים אז להפריע להלך

המבקש לבוא אל הכפר. כך אין השוורים יכולים להפריע את ההלכים, אין ההלכים נאלצים תמיד לברוח מן השוורים, ההלכים יכולים לרגוע ולשים את אקדחיהם

בילקוטים ואת חרבותיהם יכולים לקשור אל מתניהם, לנוחותם.

רק לפעמים עומד שור מאחרי הגדר ליד הדרך וגועה לעבר ההלך המבקש לבוא אל הכפר. רוצה היה השור לעבור את הגדר, אך אינו יכול. הגדר מונעתו מלהטריד את ההלך.

ההלך יכול להמשיך בנחת בדרכו אל הכפר. השור מאחרי הגדר אמנם עוד ילווה אותו שעה קלה, השנים יעשו כך עוד כברת־דרך יחדיו, בחינת טובים־השנים, ורק הגדר חוצצת ביניהם; אלא השור יחוש דופי כלשהו בחציצה זו ובקרניו ינסה להתיק את הגדר הצדה. אך על־הרוב חלש השור מפדי לפרוץ את הגדר. אבל אם יאתר השור מקום־תורפה בגדר ויפרוץ שם, ובראשו מזימות:

חכה־חכה, אותך עוד אתפוס,

אל לו אז להלך לאבד את שלוותו בשל המזימות הרעות של השור, המתחורות לו עכשיו, אך מן־הסתם לא תהיה לו ברירה אלא להרים את רגליו, להחיש את צעדיו, להערים על השור. ההלך ינסה להתיר מעל מתניו את החרב, להפשיל את הילקוט מעל גבו, להוציא את האקדה מן הילקוט.

בשעה שהוא משרבט בחרבו לעיני השור, טוען הוא את האקדה. מצליח ההלך, עוד לפני השימוש באקדה, לנעוץ, כדרך לוחמי־השוורים, את החרב בשור, אז יכול הוא לומר בערב:

"יפה פעלת היום, כי חסכת כדור".

אך אם לא עלה בידו לקטול את השור כבר בחרב, הרי בהחלט יש לעוץ לו להשתמש באקדה.

אם פגע בשור במוחו, אין הוא צריך עוד לירות. אך אם רק באחת מרגליו או באשכיו פגע בו, אראו יעוץ לו להלך להוסיף ולירות, הפעם אל מוחו של השור. שאם לא כן עלול ההלך להסתבך בקשיים עם חברת־צער־בעלי־חיים שבכפר, המחמירה מאד. תקנונה של חברת־צער־בעלי־חיים שבכפר דורש להמית מיד, או לשחוט לאחר־מכן, שוורים שרק נפצעו, וזאת מתוך השתתפות־בצער או מתוך השתתפות־ברגש.

יעוץ לו להלך לחשוב על תקנות החברה לצער־בעלי־חיים שבכפר, ואז יזכה לקבלת־פנים נאותה בכפר.

אם פגע ההלך במוחו של השור אין הוא צריך להוסיף ולירות, יכול הוא לחסוך לעצמו את שאר הכדורים. השור אמנם עוד יעשה מאמצים לתקוף בזעמו את ההלך, אך כעבור שניות אחדות יתמוטט איך־אונים ויימנע מכל התקפה נוספת.

אך אם יפגע ההלך רק באחת הרגליים או באשכים, נפול יפול השור, ותוך שהוא רבוץ על־פני הדרך יניף ארבע כרעיו מרוב כאב. אל לו להלך במקרה כזה להיות חסכן ברגשי השתתפות־בצער אלא יכוון את לוע אקדחו אל מצח השור. אין ההלך צריך לירות שיפצעו השור, יטרידו או יפריעו בשעת הפעולה של כיוון לוע האקדה אל המצח. בסבלנות יפנה אליו השור אל ההלך את ראשו, השור יכוון את מצחו או את רקתו אל לוע האקדה, יטהו אליו וימתין לירייה הגואלת.

אך אם לב ההלך רוחש רגשי פחד, אם ירא ההלך במקרה כזה מליקרב אל השור

לפי שהוא חושש להינגף נגיפת־טלף מרגל השור הגועה ומשתולל מכאב, יש לו אפשרות להביט בהשתוללותו הנואשת של השור, להמתין עד שבשיא מכאוביו יקפח השור את הכרתו ויחדל מכל פירפור, עד שיהיה נדמה כאילו מת השור, אך למען־השם בל יאמין בכך ההלך, בל יאמין ההלך כי אכן מת השור, אלא יכון אל מצחו של השור, שבאמת אינו אלא נטול־חושים, את האקדח ויתקע עוד כדור במוחו של השור, הרובץ בלי נוע.

רק בתנאים כאלה יכול ההלך להיות בטוח כי גאל את השור מייסוריו, רק עכשיו רשאי ההלך להאמין ממש, כי אכן הרג את השור.

בכך קיים ההלך את כל תקנותיה של החברה־לצער־בעלי־חיים, הפועלת בכפר בקפדנות; לא יעשו לו עוד שום קשיים.

הקרה־המנחה של ההלך יהיה בדרך־כלל:

מוטב שתי יריות אל המוח מאף לא אחת.

אין ההלך בטוח אפוא אם אמנם פגע בשור במוחו, או אם רק נדמה שפגע במוחו של השור ואילו למעשה אולי לא פגע ההלך במוחו של השור, רק כל הזמן הוא מאמין שפגע במוחו של השור אך למעשה אין הדבר כך כלל, א־אז קלוע יקלע ההלך שנית אל המוח, ואז יוכל להתמכר לביטחתו ולרווחתו.

יותר מכל יקפיד על כך ההלך, אם כיון את נשקו אל השור ממרחק מטרים מעטים, והשור באמת נופל.

אם חיסל ההלך שור בדרכו אל הכפר, חובה עליו לדווח בכפר על מהלך הענין, ואז תתלקט קבוצה של אנשים בכפר כדי לצאת אל המקום המסוים בשדה, להביא את השור הכפרה. השור ישופד או בכיפר־הכפר וייעלה.

כל אחד מקבל אז נתח מבשר־השור הצלוי. גם להלך יותן נתח. ואילו אשכ־השור שמורים לראש־הכפר.

אשכ־השור נמסרים תמיד לשיפחתו של ראש־הכפר, המביאתם אל מטבח בית־המועצה, מוסרתם לטבחית של ראש־הכפר, וזו צולה אותם בשומן רותח, בתוספת תבליים נדירים, ומגישתם לראש־הכפר.

משפילה ראש־הכפר לאכול את ביצי־השור, יוצא הוא אל כיכר־הכפר, למקום שם מתהפך שאר־השור, משופד על האש.

ראש־הכפר נוהג תמיד לאכול יחד עם אנשי הכפר חתיכת בשר. אך אומרים שראש־הכפר אינו עושה זאת מטעמי אכילה בלבד אלא שראש־הכפר פועל פסיכולוגית. על־ידי הסעידה המשותפת עם האנשים הוא מטפח מידה של אהדה. בשעת הסעודה נדונות בעיות הכפר. ראש־הכפר שומע את בעיות הכפר מפי אנשיו והוא פועל בהתאם לכך. אומרים, ראש־הכפר פועל פסיכולוגית. הוא פסיכולוג טוב, אומרים. הוא מטפח את המעורבות־עם־הבריות. בחשאי אומרים שבנעוריו למד בעיר שני זמנים פילוסופיה כלכלית. אחרי־כן, אומרים, נתקפחה שפיות־דעתו. אך זאת אין יודעים בדיוק כל־כך. אולם אפשר גם שרק אומרים כך ומעין כך כדי

שלא יאמין בכך שום איש. לכן אפשר להתווכח בשאלה אם נתקפחה שפיות־דעתו של ראש־הכפר או לא:

יש אומרים, יצא מדעתו, וזה מוכח מעצם העובדה שמבקשים להסתיר זאת, שמעבירים את השמועה הזאת, שתהיינה כנפיים לשמועה, כדי שלא יאמין בה איש ולא ימצא מי שיחשבנה אפשרית; בכך מבקשים להעלים שהטפיש ראש־הכפר, שפן.

טוענת מפלגה זו, לא בלי צדק דווקא,

אמת בלתי־מהימנה אין להכחישה אלא באותה אמת בלתי־מהימנה עצמה; כך מדברים בכפר, על־הרוב, האינטלקטואלים;

ואחרים אומרים שאין זה אפשרי כלל, באמת ובשום־פנים, שראש־הכפר נסכל, והשמועה אינה אלא פעולה תולדת רוע־לב מצד המבקשים להזיק לראש־הכפר, לפי שמקנאים בו על מעמדו הרם והמכובד ומבקשים לשלול ממנו את הטובה שעשה למען הכפר.

אך לא ברצון מדברים על כך בכפר אלא רק בלחש ובתבוי, ותמיד מאחרי המחסה של קירות־המתבנים. כי הפוליטיקה, וזאת יודעים גם בכפר, תמיד כבר היתה ברזל לזהט.

אכל ראש־הכפר עם אנשיו שני נתחי בשר־שור צלוי, נפטר הוא מלפניהם וחוזר אל בית־המועצה. בטרם ייעלם מאחרי דלת בית־המועצה, נושא הוא את ימינו בברכה ומחייך לעבר אנשי הכפר.

ושער בית־המועצה נסגר מאחוריו.

אנשי־הכפר אוכלים אז את שארית השור. בתום הסעודה מקבלים גם הכלבים והחתו־לים את חלקם. ואז נקבר שלד הבהמה בצפוננו של הכפר מאחרי חומת בית־הקברות. למחר יכול אתה לראות על מרצפת אבני־הסיד הלבנה של כיכר־הכפר עיגולים שחורים, עקבות פחמי־העץ; ריח העץ השרוף עודו תלוי באוויר, חלב שנשרף. ריח־בורסקי של העורות שנמתחו בחצרות לייבוש, זעים ברוח. אך גם זה אפשר.

שאין שום עור זע ברוח, בחצרות אין שום עורות מתוחים לייבוש, באוויר אין שום ריח של בורסי, שום ריח של חלב שרוף אף לא שום ריח של עצים שרופים, אין לראות שום עקבות של פחמי־עץ, שאין אתה יכול לראות על מרצפת אבני־הסיד הלבנה של כיכר־הכפר שום עיגול שחור.

אפשר,

ששום שלד־בהמה אינו קבור מאחרי חומת בית־הקברות בצפוננו של הכפר, הכלבים והחתולים אינם מקבלים שום מנה, הכרה אינה מסתיימת, אנשי־הכפר אינם אוכלים את שיירי השור, שער בית־המועצה לא נסגר מאחרי ראש־הכפר, ראש־הכפר אינו מחייך אל אנשי־הכפר

ואינו נושא ימינו לברכס, שאין ראש-הכפר נעלם מאחרי דלת בית-המועצה.

אפשר,

שאיין ראש-הכפר חוזר אל בית-המועצה, שלא אכל עם אנשיו שני נתחי בשר-שור צלוי, שאיין ראש-הכפר מטפח את המעורבות-עם-הבריות, ראש-הכפר לגמרי אינו שומע את בעיות הכפר מפי אנשיו, כלל אינו פועל בהתאם לכך, שבשעת האכילה אין בעיות הכפר נדונות, שאיין ראש-הכפר מטפח על-ידי הסעודה המשותפת מידה מסוימת של אהדה, ולכן בשום-פנים אין ראש-הכפר פועל פסיכולוגית, שאיין לו אפשרות לטפחה שלא מטעמי אכילה בלבד, שאיין ראש-הכפר אוכל שום בשר יחד עם האנשים, שארית-השור אינה מהופכת מעל האש ואינה משופדת.

מאד אפשר,

שאיין ראש-הכפר יוצא אל כיכר-הכפר, שאינו אוכל את ביצי-השור, שאיין הטבחית בבית-המועצה מגישה לראש-הכפר את אשכיו של השור, שאיין היא צולה אותם בתוספת תבלים נדירים בשומן רותח, כי שפחת ראש-הכפר אינו מוסרת את אשכי-השור לטבחית ואינה מביאתם אל בית-המועצה, שאיין אשכי-השור נמסרים לשפחת ראש-הכפר, כי שום אשכים של שור אינם נשמרים לראש-הכפר.

אפשר,

שאיין נותנים להלך שום נתח-בשר, שאף אחד אינו מקבל נתח בשר-שור צלוי, בכיכר-הכפר אינו השור נצלה ואינו נשפד, שאיש אינו גורר את השור אל הכפר, שאיש אינו יוצא אל המקום המסוים בשדה, שום קבוצת-אנשים אינה מתלקטת, שאיין ההלך מדוווח בכפר כי קטל שור בדרכו אל הכפר.

מן הטעם הפשוט:

משום שהוא, ההלך, הרי גם אינו יכול לדוווח על כך בכפר, משום שהוא, ההלך, הרי גם לא קטל כלל את השור, אלא, נהפוך, הוא, השור, אותו, את ההלך.

האדמה מחולקת למלבנים. מיתארי המלבנים הם הגדרות.

מלבן ארכו מאה מטרים, ואילו רחבו חמישים עד שבעים מטר. אך יש גם מלבנים קטנים יותר וגדולים יותר. ירוקים בעלי שוליים חומים. הגדרות מכוסות ירוקת. גם במערב מתוחם הכפר על-ידי רכס-הרים משאר חלקי הארץ. זר הצללית של רכס-ההרים במערב יש לו צורה של היקף טראפיוזה מוארכת.

אף-על-פי-כן התפתחה מגיפה ממש בנוף לאחר-מכן והגדרות עמדו ליד העלים ליד הבדים ליד הענפים ליד הגזעים הגבעולים הניצנים השיחים העדרים האניות הסירות הגשרים הגדרות בכל מדרך-כף-רגל ואי-אפשר היה לנוע מאתר גיאומטרי אחד למשנהו לפי שהיו רק גדרות בכל מדרך-כף-רגל ובכל היצג-כף-רגל מגיפה ממש בנוף אפוא ולא עוד

(א.ב.)